

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการใช้ยาทำให้อารมณ์คงที่ร่วมกับยารักษาโรคจิตกลุ่มเดิม กับการใช้ยาทำให้อารมณ์คงที่ร่วมกับยารักษาโรคจิตกลุ่มใหม่ ในผู้ป่วยโรคอารมณ์สองขั้วที่มีอาการทางจิตร่วม เปรียบเทียบระยะเวลาที่ใช้ในการนอนโรงพยาบาล ค่าใช้จ่ายในการนอนโรงพยาบาล และจำนวนครั้งที่นอนโรงพยาบาลต่อปี ในผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ และ โรงพยาบาลสวนปรุง ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2552 ถึง 30 มิถุนายน 2554

มีวิธีการดำเนินงานวิจัยดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

เป็นการศึกษาวิจัยแบบกลุ่มติดตามผลย้อนหลัง (Retrospective cohort study)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรเป้าหมาย (Target population) ได้แก่ ผู้ป่วยโรคอารมณ์สองขั้วที่มีอาการทางจิตร่วม ซึ่งเข้ารับการรักษาแบบผู้ป่วยใน แผนกจิตเวช โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ และ โรงพยาบาลสวนปรุง

ประชากรตัวอย่าง (Population to be samples) ได้แก่ ผู้ป่วยโรคอารมณ์สองขั้วที่มีอาการทางจิตร่วม ซึ่งเข้ารับการรักษาแบบผู้ป่วยใน แผนกจิตเวช โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ และโรงพยาบาลสวนปรุง ในช่วงระหว่างเดือน มกราคม พ.ศ. 2552 ถึง เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2554 จากนั้นนำมาพิจารณาตามเกณฑ์คัดเข้าและคัดออกของการศึกษา

ตัวอย่าง (Samples) ได้แก่ ผู้ป่วยโรคอารมณ์สองขั้วที่มีอาการทางจิตร่วม โดยใช้ยาทำให้อารมณ์คงที่ร่วมกับยารักษาโรคจิตกลุ่มเดิมในการรักษา เข้ารับการรักษาแบบผู้ป่วยใน แผนกจิตเวช โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ 9 ราย และโรงพยาบาลสวนปรุง 90 ราย

ผู้ป่วยโรคอารมณ์สองขั้วที่มีอาการทางจิตร่วม โดยใช้ยาทำให้อารมณ์คงที่ร่วมกับยารักษาโรคจิตกลุ่มใหม่ในการรักษา เข้ารับการรักษาแบบผู้ป่วยใน แผนกจิตเวช โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ 5 ราย และโรงพยาบาลสวนปรุง 26 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบข้อมูลพื้นฐาน (Demographic data) ที่สร้างโดยผู้วิจัย ประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐาน เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา โรงพยาบาลที่เข้ารับการรักษา วันที่เข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาล วันที่จำหน่ายออกจากโรงพยาบาล จำนวนวันที่นอนในโรงพยาบาล ค่าใช้จ่ายในการนอนโรงพยาบาล จำนวนครั้งที่นอนโรงพยาบาลต่อปี

แบบฟอร์มการบันทึกชื่อยา ขนาดยา และวิธีใช้ยาที่ใช้ในการรักษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เกณฑ์ในการคัดเลือกผู้เข้าโครงการวิจัย

1. เพศชายหรือเพศหญิง
2. ช่วงอายุระหว่าง 18 ถึง 60 ปี
3. เป็นผู้ป่วยในของโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ หรือโรงพยาบาลสวนปรุง ในช่วงเวลาตั้งแต่ 1 มกราคม 2552 ถึง 30 มิถุนายน 2554
4. การวินิจฉัยโรคเข้าได้กับโรคอารมณ์สองขั้ว (Bipolar disorder) ตามเกณฑ์การวินิจฉัยของ International Statistical Classification of Diseases, Tenth Revision (ICD-10) ที่เป็น manic episode with psychotic feature

F 31.2 Bipolar affective disorder, current episode manic with psychotic symptoms

เกณฑ์ในการคัดเลือกออกจากโครงการวิจัย

1. ผู้ป่วยที่ได้รับการจำหน่ายออกจากโรงพยาบาลโดยที่การรักษาไม่สิ้นสุด เช่น ผู้ป่วยที่ปฏิเสธการรักษา
2. ผู้ป่วยที่ไม่สามารถจำหน่ายออกจากโรงพยาบาลได้ เนื่องจากเหตุผลอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการรักษาทางจิตเวช เช่น รอญาติมารับ
3. ผู้ป่วยที่ได้รับการบำบัดรักษาด้วยการใช้ไฟฟ้า (Electro Convulsive Therapy)
4. ผู้ป่วยที่ได้รับยา Clozapine ในการรักษา
5. ผู้ป่วยที่ได้รับยาร่วมทั้งยารักษาโรคจิตกลุ่มเดิม และยารักษาโรคจิตกลุ่มใหม่ ร่วมกัน
6. ผู้ป่วยที่ได้รับยารักษาโรคจิตร่วมในรูปแบบยาฉีด

ขั้นตอนในการดำเนินการ

1. ติดต่อเจ้าหน้าที่ห้องเวชระเบียน เพื่อค้นหาเลขประจำตัวโรงพยาบาลของผู้ป่วยที่นอนโรงพยาบาล ในช่วงระยะเวลาระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2552 ถึง 30 มิถุนายน 2554 โดยได้รับการวินิจฉัยโรคอารมณ์สองขั้ว ตามเกณฑ์การวินิจฉัย International Statistical Classification of Diseases, Tenth Revision (ICD-10) *F 31.2 Bipolar affective disorder, current episode manic with psychotic symptoms*
2. นำเลขประจำตัวโรงพยาบาลของผู้ป่วยที่ได้ ไปค้นหาเวชระเบียนผู้ป่วยใน เพื่อคัดเลือกผู้ป่วยเข้าโครงการวิจัย โดยในโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ใช้โปรแกรม Digicards ในการค้นหาเวชระเบียนของผู้ป่วย ส่วนทางโรงพยาบาลสวนปรุง ติดต่อเจ้าหน้าที่ห้องเวชระเบียนเพื่อขอความร่วมมือค้นหาเวชระเบียนของผู้ป่วย
3. บันทึกข้อมูลพื้นฐาน โรงพยาบาลที่เข้ารับการรักษา ระยะเวลาในการนอนโรงพยาบาล ค่าใช้จ่ายในการนอนโรงพยาบาล จำนวนครั้งในการนอนโรงพยาบาลต่อปี และบันทึกข้อมูลการใช้ยา ชื่อยา ขนาดยา และวิธีใช้ยา
 - ระยะเวลาในการนอนโรงพยาบาลนับตั้งแต่วันแรกที่เข้านอน โรงพยาบาล จนถึงวันสุดท้ายที่ออกจากโรงพยาบาล
 - ค่าใช้จ่ายในการนอนโรงพยาบาล คิดค่าใช้จ่ายตามจริงของการนอนโรงพยาบาลในครั้งนั้น ๆ
 - จำนวนครั้งที่นอนโรงพยาบาล คิดตามเป็นระยะเวลา 1 ปี ภายในปีที่นอนโรงพยาบาล
4. นำข้อมูลลงในระบบคอมพิวเตอร์เพื่อการวิเคราะห์และประเมินผล

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
ห้องสมุดงานวิจัย
วันที่..... - 7 พ.ย. 2555
เลขทะเบียน..... 250671
เลขเรียกหนังสือ.....

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS statistics 17.0 โดยใช้สถิติพรรณนา วิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะของประชากร โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ความแตกต่างในคุณลักษณะระหว่างกลุ่มที่ใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มเดิมร่วม กับกลุ่มที่ใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มใหม่ร่วม ถูกวิเคราะห์โดยใช้ Chi – square test กำหนดค่าระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p - value \leq 0.05$
3. วิเคราะห์ข้อมูลการใช้ยาของกลุ่มที่ใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มเดิมร่วม และกลุ่มที่ใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มใหม่ร่วม ใช้สถิติพรรณนา โดยแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และหาความแตกต่างในการใช้ยาทำให้อารมณ์คงที่ระหว่างสองกลุ่ม โดยใช้ Chi – square test กำหนดค่าระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p - value \leq 0.05$
4. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระยะเวลาในการนอน โรงพยาบาล ค่าใช้จ่ายในการนอน โรงพยาบาล และจำนวนครั้งที่นอน โรงพยาบาลต่อปี เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่ใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มเดิมร่วม กับกลุ่มที่ใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มใหม่ร่วม โดยใช้ T – test และช่วงระดับความเชื่อมั่น โดยกำหนดค่าระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p - value \leq 0.05$
5. ปัจจัยที่มีความแตกต่างระหว่างสองกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะถูกนำมาวิเคราะห์โดยใช้ Linear regression model เพื่อหาความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการนอน โรงพยาบาล ค่าใช้จ่ายในการนอน โรงพยาบาล และจำนวนครั้งในการนอนโรงพยาบาลต่อปี